

КРИМСЬКА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА

e-mail: crimeahrg@gmail.com

website: crimeahrg.org

МОНІТОРИНГОВИЙ ОГЛЯД СИТУАЦІЇ З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ В КРИМУ

ГРУДЕНЬ 2017 РОКУ

Моніторинговий огляд підготовлено
Кримською правозахисною групою
на підставі матеріалів,
зібраних у грудні 2017 року

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися
з щомісячними моніторинговими оглядами
Кримської правозахисної групи

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з
тематичними оглядами та статтями Кримської
правозахисної групи

1. Вступ	2
2. Громадянські і політичні права	3
Заборона тортур	3
Право на свободу та особисту недоторканність	4
<i>Затримання</i>	4
<i>Обшуки</i>	4
Політично мотивоване кримінальне переслідування	5
«Справа 26 лютого»	5
«Справа кримських мусульман».....	5
«Справа українських диверсантів»	7
<i>Справа Володимира Балуха</i>	8
<i>Справа Веджіє Кашка</i>	9
Свобода слова та висловлювання думок	11
<i>Перешкоджання журналістській діяльності</i>	11
<i>Справа Миколи Семени</i>	11
<i>Справа Ільмі Умерова</i>	11
<i>Справа Сулеймана Кадирова</i>	12
<i>Справа Лариси Китайської</i>	12
Свобода мирних зібрань	14
Свобода пересування та питання переміщення через пропускні пункти.....	15
3. Порушення норм міжнародного гуманітарного права	16
Примусове переміщення населення з окупованої території	16
Примус до служби та пропаганда на користь добровільного вступу	16
до армії держави, що окупує	
4. Додатки	17

1. ВСТУП

Кримська правозахисна група (КПГ) — організація кримських правозахисників і журналістів, метою якої є сприяння дотриманню і захисту прав людини в Криму шляхом формування пильної уваги до проблем прав людини і міжнародного гуманітарного права на території Кримського півострова, а також пошуку і відпрацювання механізмів для захисту прав людини в Криму.

Діяльність **КПГ** керована, передусім, нормами основних документів у сфері прав людини, а саме: Загальною декларацією прав людини, Гельсінським Заключним Актом, Конвенцією про захист прав людини і ключових свобод, Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права тощо.

Основні завдання **КПГ**:

- 1) збір і аналіз інформації щодо ситуації з дотриманням прав людини в Криму;
- 2) широке інформування органів влади, міжнародних організацій, міжурядових структур, неурядових організацій, засобів масової інформації та інших цільових груп шляхом публікації і поширення аналітичних та інформаційних матеріалів про ситуацію з правами людини в Криму;
- 3) сприяння захисту прав людини і дотримання норм міжнародного права в Криму;
- 4) підготовка рекомендацій для органів влади та міжнародних структур в сфері прав людини;
- 5) забезпечення наявності «теми прав людини в Криму» в інформаційному просторі.

При підготовці та розповсюдженні інформації **КПГ** керується принципами об'єктивності, достовірності та своєчасності.

2. ГРОМАДЯНСЬКІ І ПОЛІТИЧНІ ПРАВА

ЗАБОРОНА ТОРТУР

30 листопада близько 19:00 співробітники МВС РФ зателефонували мешканцю Керчі з проханням з'явитися для огляду автомобіля. На зустрічі співробітники МВС РФ обшукали машину керчанина й нічого підозрілого не виявили. Попри це, вилучили його паспорт, водійські права, документи на автомобіль та відвезли до районного відділку поліції № 2. В поліції чоловіка звинуватили у крадіжці та зажадали від нього зізнання. Він відмовився та доводив, що не перебував на місці злочинства. Втім, його стали бити по голові та тілу ногами, ображали, забороняли виходити в туалет і вимагали зізнатися у погражах. Його відпустили 1 грудня о 03:00, після чого він подав скаргу у прокуратуру на незаконні дії співробітників МВС РФ.¹ Родичі потерпілого повідомили КПГ, що прокуратура сповістила їх про перенаправлення інформації про катування до Слідчого комітету РФ.

¹ Керч.ФМ | В Аршинцевській поліції 7 годин з керчанина вибивали зізнання у скоєнні злочину <https://kerch.fm/2017/12/01/v-arshincevskoy-policii-7chasov-iz-kerchanina-vybivali-priznanie-v-sovershenii-prestupleniya.html>

ПРАВО НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНИСТЬ

ЗАТРИМАННЯ

«Справа Кабіра Мохаммада». Громадянин України Кабір Мохаммад досі перебуває в Криму під підпискою про невиїзд. Через серйозне погіршення здоров'я йому змінили запобіжний захід із утримання під вартою на перебування під підписку. Проте в Криму надати необхідне йому лікування не в змозі, видавати направлення на лікування в інші клініки відмовляються, посилаючись на відсутність у нього громадянства РФ.² Виїздити з Криму на лікування йому заборонено запобіжним заходом у рамках «екстрадиційної справи», попри те, що до суду було надано докази того, що він не є тією особою, котру розшукують для екстрадиції. Врешті-решт, його життю загрожує небезпека, тому що він потребує операції, яку не можуть провести в Криму.

ОБШУКИ

6 грудня в Сімферополі відбувся обшук у будинку активіста **Фазіля Ібрагімова**. Він повідомив, що обшук відбувався для пошуку ісламської літератури та документів про учасників «галявин протесту».³ За його словами, під час обшуку у нього вилучили патрони від його пістолета, що знаходиться на збереженні у крамниці, та документи, пов'язані з учасниками «галявини протесту Стрількова».⁴ Раніше Ф. Ібрагімов притягувався до адміністративної відповідальності (арешт на 5 діб) за критику дій адміністрації Сімферополя.

26 грудня у Сімферополі було вчинено два обшуки — в оселі **Асене Місіратової**, котра працює шкільним психологом, та у будинку її свекрухи. Зі слів самовидців, службові автомобілі приїхали в район о 6-й ранку для здійснення обшуку. За словами Асене Місіратової, обшук розпочали о 6:30 та здійснювали співробітники ФСБ. В оселі перебувала вона зі своїми дітьми та її брат Алі Булатов з дружиною та дітьми. Внаслідок обшуку нічого не виявили й не вилучили. Підставою для обшуку назвали розслідування справи про вибухи газопроводу в Алушті.⁵

² КПГ | Життя громадянина України Кабіра Мохаммада під загрозою через бездіяльність лікарів в Криму <https://crimeahrg.org/uk/zhittya-gromadyanina-ukrayini-kabira-mohammada-pid-zagrozoyu-cherez-bezdiyalnist-likariv-v-krimu/>

³ «Поляни протесту» — об'єднання людей, в більшості — кримських татар, які вимагають отримання дозволів на користування житлом, яке було побудовано без узгодження з місцевою адміністрацією

⁴ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/5330016310699163/>

⁵ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/5339015339799260/>

ПОЛІТИЧНО МОТИВОВАНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

«СПРАВА 26 ЛЮТОГО»

«Справа 26 лютого» розглядалася під час двох процесів: перший — у справі **Ахтема Чийгоза** як «організатора заворушень» біля парламенту Криму у 2014 році, за якою його було засуджено до 8 років позбавлення волі. Після вироку внаслідок перемовин президента Туреччини Реджепа Ердогана та президента РФ Володимира Путіна і візиту Р. Ердогана до України на зустріч з президентом Петром Порошенком А. Чийгоза було звільнено та доправлено до Туреччини, після чого він прибув до Києва.

Другий процес відбувається у «Центральному районному суді» Сімферополя у справі інших фігурантів як «учасників масових заворушень»: **Алі Асанов і Мустафа Дегерменджі** перебувають під домашнім арештом; стосовно **Ескендера Катемірова, Ескендера Емірвалієва та Арсена Юнусова** обрано запобіжний захід — особисте поручництво, **Ескендер Небієв і Талят Юнусов** засуджені до умовного позбавлення волі.

Адміністрація президента РФ відмовила адвокату Миколі Полозову у наданні інформації про підстави та умови звільнення та переміщення до Туреччини Ахтема Чийгоза (*Додаток 1*). Через цю відмову 27 грудня М. Полозов надав до Тверського районного суду Москви два адміністративних позови до Адміністрації президента РФ від імені Ахтема Чийгоза та Ільмі Умерова із вимогою надання інформації щодо указів про помилування (*Додаток 2*).

25 грудня під час засідання у «справі 26 лютого» у «Центральному районному суді Сімферополя» прокурор оголосив нову редакцію висновку обвинувачення. У ньому, із посиланням на вирок Ахтему Чийгозу від 11 вересня 2017 року, вказано інформацію про Ахтема Чийгоза як ідентифікованого судом організатора масових заворушень. Втім, впродовж розгляду справи А. Чийгоза цього доведено не було. Вирок щодо нього базувався на свідченнях «таємних самовидців», особи яких невідомі навіть адвокатам.

Окрім того, у висновку обвинувачення зазначено, що усі п'ятеро підсудних діяли спільно, але до початку кримінальної справи вони не були знайомі між собою.⁶

У грудні відбулося 4 засідання у справі Мустафи Дегерменджі, Алі Асанова, Ескендера Катемірова, Ескендера Емірвалієва та Арсена Юнусова, одне засідання було відкладено, судовий розгляд триватиме у 2018.

«СПРАВА КРИМСЬКИХ МУСУЛЬМАН»

У «справі кримських мусульман», котрих звинувачують в участі у «Хізб ут-Тахрір», на кінець листопада в ув'язненні перебувають **25 осіб** — **Руслан Зейтуллаєв, Рустем Ваїтов, Нурі Примов, Ферат Сайфулаєв** (ухвалено обвинувальні вироки), **Інвер Бекіров, Вадим Сірук, Муслім Алієв, Емір-Усеїн Куку, Рефат Алімов, Арсен Джемпаров, Енвер Мамутов, Ремзі Меметов, Зеврі Абсеїтов, Рустем Абільтаров, Теймур Абдуллаєв, Рустем Ісмаїлов, Айдер Саледінов, Узеір Абдуллаєв, Еміль Джемаденов, Марлен Асанов, Сейран Салієв, Мемет Белялов, Тимур Ібрагімов, Сервер Закір'яєв і Ернест Аметов** (перебувають під вартою). Їх звинувачують за ч.1 ст. 205.5 КК РФ (Створення терористичної організації)

⁶ <https://www.facebook.com/zair.smedlya/videos/1550728991628930/>

та/чи ч.2 ст. 205.5 КК РФ (Участь у терористичній організації). Пізніше деяким з фігурантів також були винесені звинувачення за ст. 278 КК РФ (Насильницьке захоплення влади чи насильницьке утримання влади).

4 грудня суддя Північно-Кавказького окружного військового суду у Ростові-на-Дону (РФ) Микола Васильчук продовжив утримання під вартою до 27 травні 2018 року **Емір-Ксеїну Куку, Інверу Бекірову, Мусліму Алієву, Вадиму Сіруку, Рефату Алімову та Арсену Джеппарову**⁷ (були затримані співробітниками ФСБ РФ у населених пунктах біля Ялти у лютому та квітні 2016 року).

15 грудня активістка Лутфіє Зудієва повідомила, що усіх шістьох етапують із СІЗО Сімферополя у Ростов-на-Дону (РФ) через Краснодар (РФ).⁸

29 грудня адвокат Олександр Попков повідомив, що йому стало відомо про застосування 26–27 грудня тортур щодо **Емір-Усеїна Куку та Вадима Сірука** під час етапу у Краснодарському СІЗО. За його словами, чоловіків травили псами, били, обіцяли «загубити» під час етапування. Він додав, що із Краснодару до Ростова їх мають перевести 28 грудня.⁹

5 грудня суддя «Київського районного суду Сімферополя» Михайло Білоусов за клопотанням слідчого ФСБ РФ Дмитра Гармашова продовжив терміни утримання під вартою до 9 березня 2018 року **Серверу Зекір'яєву, Марлену Асанову та Ернесу Аметову**.¹⁰

7 грудня суддя «Київського районного суду Сімферополя» Михайло Білоусов за клопотанням слідчого ФСБ РФ Дмитра Грамашова продовжив терміни утримання під вартою до 9 березня 2018 року **Сейрану Салієву, Мемету Беялову та Тимуру Ібрагімову**.¹¹

Адвокати повідомили, що під час цих судових засідань підзахисні перебували у металевій клітці. Адвокат Едем Семедляєв подав клопотання про неприпустимість утримання людей у такій клітці. Проте «суддя» відхилив клопотання та зажадав від усіх, окрім родичів і адвокатів, залишити залу суду.¹²

21 грудня суддя «Верховного суду Республіки Крим» Віктор Зіньков залишив чинним рішення про утримання під вартою Сейрана Салієва, Мемета Беялова і Тимура Ібрагімова¹³ (Були затримані співробітниками ФСБ РФ у Бахчисараї 11 жовтня 2017 року).

8 грудня судді «Верховного суду Республіки Крим» Михайло Соболюк і Олена Міхалькова за клопотанням слідчого ФСБ РФ Горбачова Р. С. продовжили терміни утримання під вартою до 11 лютого 2018 року **Айдеру Саледінову, Рустему Ісмаїлову, Емілю Джемаденову, Теймуру та Узеїру Абдуллаєвим**.¹⁴

Засідання відбувалися у закритому режимі. Дружині Узеїра Абдуллаєва — Фері Абдуллаєвій — заборонили навіть перебувати на поверсі будівлі суду, де мало місце

⁷ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/529146660786128/>

⁸ <https://www.facebook.com/lutfiye.zudiyeva/posts/10209189750495678?pnref=story>

⁹ <https://www.facebook.com/alexander.popkov.7/posts/1624544190965928?pnref=story>

¹⁰ «Київський районний суд Сімферополя» | Список справ, призначених до слухання на 05.12.2017: https://kiev-simp-h-krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=05.12.2017

¹¹ «Київський районний суд Сімферополя» | Список справ, призначених до слухання на 07.12.2017 https://kiev-simp-h-krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=07.12.2017

¹² <https://www.facebook.com/server.mustafayev/videos/1893180357419088/>

¹³ «Верховний суд Республіки Крим» | Список справ, призначених до слухання на 21.12.2017 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=21.12.2017

¹⁴ «Верховний суд Республіки Крим» | Список справ, призначених до слухання на 08.12.2017 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=08.12.2017

засідання. Вона обґрунтовано заперечила приставам, у відповідь на це її затримали та склали на неї протокол за ч. 2 ст. 17.3 КпАП РФ (Невиконання розпорядження суду чи судового пристава щодо забезпечення встановленого ладу діяльності судів).¹⁵

22 грудня судді «Верховного суду Республіки Крим» Юрій Латинін, Костянтин Караваєв, Тетяна Федорова, Галина Редько залишили чинним рішення цього ж таки суду від 8 грудня про продовження терміну утримання Айдеру Саледінову, Рустему Ісмаїлову, Емілю Джемаденову та Теймуру Абдуллаєву¹⁶ (були затримані співробітниками ФСБ РФ у населених пунктах поблизу Сімферополя 12 жовтня 2016 року).

Окрім того, триває кримінальна справа стосовно **Телята Абдурахманова, Рената Сулейманова, Арсена Кубедінова** (перебувають у СІЗО) та **Сейрана Мустафаєва** (домашній арешт) за ст. 282.2 КК РФ (Організація діяльності екстремістської організації) за звинуваченням у участі в організації «Таблігі Джамаат».

«СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ДИВЕРСАНТІВ»

На початок грудня у Криму позбавлені волі 11 осіб, під час затримання котрих ФСБ РФ звинуватила їх у «підготовці диверсій та шпіонажі»: **Євген Панов, Андрій Захтей, Редван Сулейманов, Володимир Присич, Дмитро Штибліков, Олексій Бессарабов, Гліб Шаблій, Олексій Стогній, Геннадій Лимешко, Анна Сухоносова, Дмитро Довгополов**. У цих справах зафіксовано незаконні методи проведення слідчих дій та застосування тортур для отримання свідчень зізнання.

6 грудня суддя «Верховного суду Республіки Крим» Михайло Соболук продовжив термін утримання під вартою до 10 лютого 2018 року **Андрію Захтею**, суддя Олена Михалькова продовжила дію запобіжного заходу для **Євгена Панова**. (були затримані 7 серпня 2016 року за звинуваченням у підготовці терористичних актів за ст. 30 ч. 1, ст. 281 ч. 2 п. а. К К РФ, заявляли про застосування до них тортур для отримання неправдивих свідчень). Клопотався про продовження термінів «старший слідчий з особливо важливих справ слідчого відділу УФСБ Росії по Республіці Крим і Севастополю» підполковник юстиції Голишев М. О.¹⁷

26 грудня суддя «Верховного суду Республіки Крим» Віктор Зіньков залишив чинним рішення судді цього ж суду М. Соболука про продовження терміну утримання під вартою Євгену Панову.

12 грудня суддя «Київського районного суду Сімферополя» Андрій Довгополов продовжив термін утримання під вартою до 12 лютого 2018 року Геннадію Лимешку,¹⁸ котрий був затриманий 12 серпня 2017 року за звинуваченням у «підготовці диверсій в Криму за завданням Міністерства оборони України».

¹⁵ Крим.Реаліті| Суд в Криму переніс засідання за розглядом протоколу щодо дружини фігуранта «справи Хізб ут-Тахрір» <https://ru.krymr.com/a/news/28937549.html>

¹⁶ «Верховний суд Республіки Крим»| Список справ, призначених до слухання на 22.12.2017 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=22.12.2017

¹⁷ «Верховний суд Республіки Крим»| Список справ, призначених до слухання на 06.12.2017: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=06.12.2017

¹⁸ «Київський районний суд Сімферополя»| Список справ, призначених до слухання на 12.12.2017 https://kiev-simp--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=12.12.2017

СПРАВА ВОЛОДИМИРА БАЛУХА

1 грудня за клопотанням захисту та «прокурора» Дмитра Корольова суддя «Роздольненського районного суду» Олена Тедеева змінила запобіжний захід Володимирі Балуху з перебування під вартою на домашній арешт терміном на два місяці. Цим рішенням активісту заборонено використовувати телефон і інтернет, отримувати чи надсилати кореспонденцію, виходити з оселі (Додаток 3). Співробітники ФСБВ тлумачать це рішення як таке, що забороняє виходити з будинку на територію приватного подвір'я, де розташований туалет.

6 грудня захист В. Балуха заявив відводи судді О. Тедеевій (вона двічі ухвалювала рішення, які скасовував «Верховний суд» Криму) та «прокурору» Д. Корольову (він систематично порушує норми російського законодавства). Проте суддя відводи відхилила. Суд задовольнив клопотання захисту про допит «начальника УФСБ по Республіці Крим» Віктора Палагіна¹⁹ у справі, в якій В. Балуха звинувачують у «зберіганні патронів» (ч. 1 ст. 222 КК РФ «незаконне придбання, передача, збут, збереження, перевезення чи носіння зброї, її основних частин, боєприпасів») і (ч.1 ст. 222.1 КК РФ «незаконне придбання, передача, збут, збереження, перевезення чи носіння вибухових речовин або вибухових пристроїв»).

12 грудня Віктор Палагін і співробітники ФСБ Денис Забара та Олексій Леонов не з'явилися на засідання для допиту. Суд задовольнив повторне клопотання захисту про виклик для допиту цих співробітників ФСБ, а повторне клопотання про виклик для допиту Віктора Палагіна відхилив.²⁰

13 грудня суддя «Верховного суду Республіки Крим» Сергій Погребняк розглянув скаргу одного з адвокатів В. Балуха та залишив чинним рішення про домашній арешт. 20 грудня суддя «Верховного суду» Михайло Соболук розглянув скаргу іншого адвоката активіста і також залишив чинним рішення про домашній арешт.²¹

14 грудня на засіданні суду було опитано двох понятих і співробітника поліції, котрий здійснював вилучення цифрових носіїв. У свідченнях, які пролунали, та їхня частина, що висвітлювала момент винайдення боєприпасів на горіщі, містила протиріччя. Як-от, поняті стверджували, що обидва були на місці винайдення боєприпасів, а співробітник поліції зазначив, що на горіще піднімався лише один понятий.

22 грудня суддя «Роздольненського районного суду» Олена Тедеева відмовила у задоволенні клопотання Володимира Балуха щодо його медичного обстеження. Вона мотивувала відмову тим, що В. Балух може викликати додому карету «швидкої допомоги», але «швидка допомога» не здійснює обстежень.²²

27 грудня під час чергового засідання у «Роздольненському районному суді» Володимирі Балуху стало зле через загострення хронічної хвороби, йому кілька разів викликали карету «швидкої» до суду.²³ Проте суддя О. Тедеева щоразу продовжувала засідання, яке тривало близько 9 годин.

¹⁹ КПГ | У кримському «суді» у справі Балуха допитають начальника УФСБ <https://crimeahrg.org/uk/u-krimskomu-sudi-u-spravi-v-baluha-dopitayut-nachalnika-ufsb/>

²⁰ На засідання суду у «справі Балуха» не з'явився начальник ФСБ по Криму <https://ru.krymr.com/a/news/28911620.html>

²¹ «Верховний суд Республіки Крим» Апеляційна постанова у справі № 22К-3651/2017 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=doc&number=1218509474&dela_id=4&new=4&text_number=1

²² КПГ | Кримський «суд» відмовив українцю Балуху у медичному обстеженні <https://crimeahrg.org/uk/krimskiy-sud-vidmoviv-ukrayintsevi-baluhu-u-medichnomu-obstezheni/>

²³ <http://crimeahrg.org/uk/ukrayinskomu-aktivistovi-volodimiru-baluhu-do-sudu-viklikali-shvidku-dopomogu-cherez-bil-u-spini-ta-zapamorochennya/>

Під час засідання захист заявив про фальсифікацію доказів «заступником начальника роздольненського УМВС» Олександром Лопатиним, котрий координував дії співробітників у момент обшуку. Він повідомив до чергової частини про «знайдені» боєприпаси мінімум за дві години до того, як їх виявили. Довідку про винайдення боєприпасів складено о 9:30, а акт обстеження підготовлено о 14:00. Проте суддя відмовилася допитувати О. Лопатіна за фактом виявлених фальсифікацій.²⁴

7 грудня Володимир Балуху було висунуто нове звинувачення за по ч. 2 ст. 321 К К (Дезорганізація діяльності закладів, що забезпечують ізоляцію від суспільства). Нову кримінальну справу було розпочато за неправдивою заявою начальника Роздольненського ІТУ Валерія Ткаченка про те, що нібито активіст напав на нього у камері ІТУ. Справу було відкрито за ст. 318 КК РФ (Застосування насильства щодо представника влади), проте пізніше обвинувачення перекваліфікували на ч. 2 ст. 321 КК РФ. Постанову про притягнення В. Балуха як обвинувачуваного ухвалив «слідчий Роздольненського міжрайонного слідчого відділку Головного слідчого управління С К РФ по Криму» Бондаренко М. С. (Додаток 4).

СПРАВА ВЕДЖІЄ КАШКА

Бекір Дегерменджі, Асан Чапух, Кязім Аметов і Руслан Трубач були затримані 23 листопада за сфабрикованим звинуваченням у вимаганні грошей у громадянина Туреччини. Під час затримання померла ветеран кримськотатарського руху Веджіє Кашка, котрій, за словами затриманих, громадянин Туреччини мав повернути заборговані ним гроші.

5 грудня суддя «Верховного суду Республіки Крим» Нана Петюшева та Олексій Козирев залишили чинним рішення щодо утримання під вартою **Асана Чапуха та Кязіма Аметова** до 15 січня 2018 року.²⁵ Після оголошення цієї постанови Асан Чапух заявив про початок голодування на знак протесту проти рішення «суду».²⁶ Адвокат Кязіма Аметова Еміль Курбедінов повідомив, що під час засідання Асан Чапух перебував у металевій клітці.²⁷

6 грудня суддя «Верховного суду Республіки Крим» Галина Редько залишила чинним рішення про утримання під вартою **Бекіра Дегерменджі та Руслана Трубача**. Суддя зменшила термін перебування під вартою Руслану Трубачу до 13 січня 2015 року, для Бекіра Дегерменджі термін утримання під вартою залишився без змін — до 15 січня 2018 року.²⁸

Адвокат Едем Семедляєв повідомив, що Бекір Дегерменджі страждає на бронхіальну астму та вимушений постійно користуватися інгалятором. Під час засідання Б. Дегерменджі стало зле, йому викликали карету «швидкої допомоги». Втім засідання тривало, а він мав перебувати у кисневій масці. Суддя відмовився враховувати інформацію про необхідність лікування та госпіталізації Б. Дегерменджі та залишив його у СІЗО, де лікування не здійснюється.²⁹

²⁴ КПГ | У кримському суді захист Балуха заявляє про фальсифікації та протиріччя у матеріалах справи <https://ru.krymr.com/a/news/28941836.html>

²⁵ «Верховний суд Республіки Крим» | Список справ, призначених до слухання на 05.12.2017 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=05.12.2017

²⁶ Крим.Реаліі | Затриманий у справі «Веджіє Кашка» активіст Асан Чапух оголосив голодування: <https://ru.krymr.com/a/news/28898146.html>

²⁷ <https://www.facebook.com/zair.smedlya/videos/1532711416764021/>

²⁸ «Верховний суд Республіки Крим» | Список справ, призначених до слухання на 06.12.2017 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=06.12.2017

²⁹ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/530094774024650/>

У всіх апеляційних постановках однією з підстав для утримання під вартою названо наявність у затриманих громадянства України.

9 грудня Бекіра Дегерменджі перевели до фельдшерського відділення СІЗО через напади астми, що почастішали.³⁰ 12 грудня адвокат Б. Дегерменджі Едем Семедляєв повідомив, що його підзахисний потребує термінової госпіталізації для вентилявання легенів.³¹

14 грудня об 01:00 адвокат повідомив, що стан здоров'я Б. Дегерменджі є вкрай тяжким, він доправлений до реанімаційного відділення 7ї міської лікарні Сімферополя,³² де перебуває у стані медикаментозного сну на апараті штучного вентилявання легенів, проте у найданках і під охороною співробітників ФСБВ РФ.³³

20 грудня Аліє Дегерменджі, дружина Бекіра Дегерменджі, повідомила КПГ, що він переведений з реанімації до пульмонологічного відділення, проте, через відсутність місць у палатах, його розмістили у коридорі лікарні.³⁴

Адвокат Асана Чапуха Айдер Азаматов повідомив, що 7 грудня на зустрічі з ним Асану Чапуху допомагав пересуватися співкамерник, самостійно він не міг рухатися, тому що 6 грудня у СІЗО переніс мікроінсульт. Асан Чапух повідомив, що медичної допомоги йому не надали.³⁵

28 грудня адвокат Айдер Азаматов повідомив, що Асана Чапуха було оглянуто у лікарні імені Семашка в Сімферополі, й висновок лікарів очікується у січні 2018 року.³⁶

³⁰ https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=169063630363981&id=100017810343695

³¹ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/533011567066304/>

³² <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=913724462129447&set=a.216257595209474.1073741825.100004757052466&type=3&theater>

³³ <https://www.facebook.com/ayshe.umerova/posts/1544700568901095?pnref=story>

³⁴ КПГ | У палату до Бекіра Дегерменджі не пускають родичів і адвоката <https://crimeahrg.org/uk/u-palatu-do-bekira-degermendzhi-ne-puskayut-rodichiv-i-advokata/>

³⁵ https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1764760766931403&id=100001924915540

³⁶ Крим.Реаліі | Арештованого кримськотатарського активіста Чапуха обстежили лікарі — адвокат <https://ru.krymr.com/a/news/28945856.html>

СВОБОДА СЛОВА ТА ВИСЛОВЛЮВАННЯ ДУМОК*

5 грудня Міністерство юстиції РФ занесло до списку «іноземних агентів» проекти «Радіо Свобода», серед інших — і проект «Крим.Реаліі».³⁸ Це стане підставою для подальшого блокування доступу до сайту, а також загрожує співробітникам і журналістам ЗМІ, що долучені до списку, притягненням до адміністративної відповідальності в Криму за умови, якщо будуть доведені їхні трудові взаємини з такими ЗМІ.

13 грудня суддя «Верховного суду Республіки Крим» Катерина Тимошенко залишила чинним рішення від 8 листопада про штраф у розмірі 2 000 рублів (за ч. 1 ст. 20.3 КпАП «Пропаганда чи демонстрація символіки екстремістської організації») щодо Сейтумера Сейтумерова за публікацію символіки організації «Хізб ут-Тахрір», яку він розмістив у соціальній мережі у 2013 році.³⁹ Таким чином, суддя апеляційної інстанції також ретроспективно застосувала законодавство РФ, тому що публікацію С. Сейтумерова було розміщено до окупації Криму.

Слухання у справі С. Сейтумерова відбулося без його участі та участі захисника,⁴⁰ що порушило його право на справедливий судовий розгляд і право на ефективний засіб правового захисту.

ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У грудні у «Верховному суді Криму» судові пристави неодноразово забороняли журналістам здійснювати фотозйомку у коридорах суду, вести текстові записи у телефоні з метою обмежити інтернет-трансляції засідань.

18 грудня на засіданні у «Верховному суді» Криму у справі Миколи Семени було заявлено клопотання про фото- і відеозйомку, але воно було відхилено суддею Ігорем Крючковим.

СПРАВА МИКОЛИ СЕМЕНИ

18 грудня суддя «Верховного суду Республіки Крим» Ігор Крючков залишив чинним вирок щодо **Миколи Семени** за ч. 2 ст. 280.1 КК РФ (Публічні заклики до реалізації дій, спрямованих на порушення територіальної цілісності РФ з використанням ЗМІ) за його статтю в ЗМІ, де Крим названо територією України. Суддя залишив чинним покарання у формі 2 років і 6 місяців позбавлення волі умовно, проте скоротив період заборони займатися публічною діяльністю з 3 до 2 років.

СПРАВА ІЛЬМІ УМЕРОВА

Після звільнення **Ільмі Умерова** (внаслідок перемовин президента Туреччини Р. Ердогана і президента РФ В. Путіна та візиту Р. Ердогана в Україну на зустріч з президентом П. Порошенком) адвокат Едем Семедляєв подав до адміністрації президента РФ запит з

* Розділ «Свобода слова та висловлювання думок» підготовлений у співробітництві із **Центром інформації про права людини**: <https://humanrights.org.ua/ru>

³⁸ <http://minjust.ru/ru/novosti/ob-inostrannyh-sredstvah-massovoy-informacii-vypolnyayushchih-funkcii-inostrannogo-agenta>

³⁹ «Верховний суд Республіки Крим» рішення у справі № 12-1307/2017 от 13.12.2017 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=doc&number=1143843055&delo_id=1502001&new=0&text_number=1

⁴⁰ <https://www.facebook.com/100004182491838/videos/940302449452496/>

проханням повідомити підстави чи то умови такого звільнення. Адміністрація президента РФ відмовилася відповідати адвокату про причини переміщення до Туреччини Ільмі Умерова 27 вересня 2017 року (*Додаток 5*).

СПРАВА СУЛЕЙМАНА КАДИРОВА

11 грудня у «Феодосійському міському суді» відбулося попереднє слухання у справі **Сулеймана Кадирова**. Його звинувачують за ч. 2 ст. 280.1 КК РФ (Публічні заклики до реалізації дій, спрямованих на порушення територіальної цілісності РФ) за коментарі до відео у соціальній мережі. Адвокат Олексій Ладін повідомив, що, за версією слідства, Сулейман Кадиров на своїй сторінці у Фейсбуці зробив репост відео зі сторінки користувача «Дем'ян Дем'янченко», яке супроводжував особистим коментарем: «Сулейман Кадиров згоден! Крим — це Україна. Завжди була, є та буде! Дякую автору за відео! Підтримую!».⁴¹

20 грудня на судовому засіданні у справі було опитано двох свідків з боку звинувачення. Раніше ці ж люди виступали свідками в аналогічній справі щодо журналіста Миколи Семени. Один з них, співробітник Фонду обов'язкового медичного страхування Денис Баранцев, у цій справі притягувався співробітниками ФСБ РФ як понятий під час проведення слідчих дій. А у справі Миколи Семени Д. Баранцев був свідком обвинувачення, котрий віднайшов на сайті «Крим.Реаліті» статтю М. Семени та доповів про це у ФСБ.

Інший свідок, заступник голови адміністрації Молодіжненського сільського поселення Олександр Войцещук, також долучався як понятий у справі С. Кадирова. А у справі Миколи Семени О. Войцещук проходив як свідок обвинувачення, котрий віднайшов статтю журналіста про блокаду Криму та звернувся до ФСБ.⁴²

СПРАВА ЛАРИСИ КИТАЙСЬКОЇ

26 грудня суддя «Ялтинського міського суду» Володимир Романенко засудив українську активістку Ларису Китайську до двох років позбавлення волі умовно із заборобою залишати територію м. Ялта. Її визнали винною за ч. 1 ст. 282 КК РФ (Розпалювання ненависті або ворожнечі, а також приниження людської гідності) за пост у соціальній мережі проти дій Росії в Криму (*Додаток 6*). Суд не взяв до уваги те, що слідство так і не визначило, що аккаунт, з якого було поширено публікацію, належить Ларисі Китайській, і що саме вона розмістила таку інформацію.

Суддя у вироку вказує, що «Лариса Китайська, перебуваючи у Києві (Україна), опублікувала пост на своїй сторінці в соціальній мережі «Facebook», проте ані слідством, ані судом не встановлено, коли саме була розміщена публікація. У публікації негативно оцінюються група «червоноармійці» та особи «Путін», «Жуков», «Петр Первий» і «полковник Буданов». Суддя заявив, що всі ці особи об'єднуються в групу «русские», а негативні висловлювання на адресу цих осіб поширюються на всю групу «русские».

⁴¹ Радіо Свобода| У Феодосії судять кримськотатарського активіста Сулеймана Кадирова <https://www.svoboda.org/a/28929157.html>

⁴² Крим.Реаліті| У «справі Кадирова» допитали свідків обвинувачення, котрі давали свідчення щодо Семени <https://ru.krymr.com/a/news/28928954.html>

Свідки з боку звинувачення повідомили, що Лариса Китайська брала участь в проукраїнських акціях і негативно висловлювалася про президента РФ В. Путіна. Також вони заявили, що при перегляді аккаунта виявили публікації, що містять негативну оцінку органів державної влади РФ і президента В. Путіна. Але ці свідки не повідомляли про висловлювання або публікації Л. Китайської, що спрямовані на розпалювання ненависті або ворожнечі.

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

1 грудня в Севастополі місцевий активіст Володимир Новіков, перебуваючи в одному з торгових павільйонів на площі Захарова, оголосив голодування на знак протесту проти незаконного знесення де-факто владою міста нестационарних торгових об'єктів. Він вимагав припинити зноси майна городян без рішення суду та надати підприємцям компенсаційні місця. Співробітники МВС РФ із застосуванням фізичної сили забрали з павільйону активіста та відвезли його на поліцейському автомобілі.⁴³ Його притягнули до адміністративної відповідальності у вигляді штрафу у розмірі 1000 рублів за невиконання вимоги співробітника поліції.

11 грудня мати активіста **Рустема Османова** повідомила, що невідомі люди увезли з домівки до РВВС м. Бахчисарай її сина. За словами адвоката Рустема Кямілева, на Рустема Османова складено протокол за ч. 6.1 ст. 20.2 КпАП (Участь у несанкціонованому зібранні, мітингу, демонстрації, ході чи пікетуванні, що призвело до створення перешкод пішоходам і транспортним засобам) за те, що він був присутній при затриманні мусульман 13 квітня 2017 року в Бахчисарай.⁴⁴ 11 грудня суддя «Бахчисарайського районного суду» Тетяна Готовкіна притягла Рустема Османова до відповідальності у формі штрафу розміром 10 000 рублів.⁴⁵

12 грудня в Ялті співробітники МВС РФ заборонили проводити мітинг із вимогою розпустити склад міської ради Ялти. За інформацією кореспондента агенції «Крим.Реаліі», приводом для заборони зібрання став брак узгодження його проведення з адміністрацією міста.⁴⁶

За період з 18 до 26 грудня у Білогорську, Алушті, Судаку, Советському, Джанкої, Кіровському, Красногвардійському, Сімферопольському районах та у Сімферополі відбулося мінімум **75 судових засідань** із розгляду адміністративних справ щодо мешканців Криму, котрі 14 жовтня вийшли на одиночні пікети із закликами припинити переслідування кримських татар і мусульман Криму. Основна частина розглядів (65 засідань) відбулася 18 грудня. Усіх учасників одиночних пікетів визнали винними у порушенні ч. 5 ст. 20.2 КпАП (Участь у несанкціонованому масовому заході).

Згідно із постановами суду, що є у розпорядженні КПГ, «обвинувачувані зловживали правом на свободу мирних зібрань шляхом здійснення масового заходу у формі одиночних пікетів». Як доказ цього зазначається, що плакати «Мусульмани — не терористи», «Свободу політв'язням Криму», «Досить тероризувати кримськотатарський народ» тощо «об'єднані ідейно-тематичною спрямованістю».

У рапорті «начальника відділу із виконання адміністративного законодавства УМВС РФ по м. Сімферополь» Ольги Хайменової зазначено, що «несанкціонованими особами здійснюються несанкціоновані масові акції протесту, завуальовані під одиночні пікети, за допомогою розміщення кримськотатарського населення уздовж трас і міських доріг, що викликає незадоволення у слов'янського населення Криму» (Додаток 7). Такі формулювання вказують на дискримінацію учасників мирних зібрань за етнічною ознакою.

⁴³ https://www.youtube.com/watch?v=-gs7Wf_oDms&feature=share

⁴⁴ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/photos/a.416800078687454.1073741829.403544516679677/532497500451044/?type=3&fbef=mentions>

⁴⁵ «Бахчисарайський районний суд» | Список справ, призначених до слухання на 11.12.2017 https://bahchisarai--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=11.12.2017

⁴⁶ Крим.Реаліі | У Ялті поліція попередила спробу проведення мітингу прихильників розпуску міськради <https://ru.krymr.com/a/news/28912593.html>

Більшість ухвалених постанов про адміністративне покарання передбачає штраф у розмірі 10 000 рублів. Судді «Джанкойського районного суду» ухвалили 8 постанов про штрафи у розмірі 15 000 рублів. За інформацією, що є у розпорядженні КППГ, загальна сума штрафів, оголошених у рамках цієї справи, складає **790 000 рублів**. Таким чином, до учасників мирних одиночних пікетів були застосовані необґрунтовані та незаконні покарання, що є брутальним порушенням свободи зібрань.

СВОБОДА ПЕРЕСУВАННЯ ТА ПИТАННЯ ПЕРЕМІЩЕННЯ ЧЕРЕЗ ПРОПУСКНІ ПУНКТИ

28 грудня згідно із заявою заступника Міністра інформаційної політики України Еміне Джеппар, співробітники прикордонної служби ФСБ РФ відмовили у пропуску через КПП до Криму близько 30–35 таксистам, котрі здійснюють перевезення громадян України до Криму.⁴⁷ У повідомленні про відмову у пропуску (*Додаток 8*) приводом для відмови названа відсутність готівкових грошей, що їх достатньо для перебування на території РФ.

⁴⁷ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10214968340791040>

3. ПОРУШЕННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА

ПРИМУСОВЕ ПЕРЕМІЩЕННЯ НАСЕЛЕННЯ З ОКУПОВАНОЇ ТЕРИТОРІЇ

Громадянин України **Олександр Ковальчук** примушений був за рішенням судді «Ялтинського міського суду» Сергія Смирнова залишити Крим і сплатити штраф у розмірі 2 000 рублів. Підставою для його видворення стала відсутність у нього паспорта громадянина РФ (Додаток 9). О. Ковальчук повідомив КПГ, що він постійно проживав в Криму з 2011 року.

Емір-Усеїн Куку, Інвер Бекіров, Муслім Алієв, Вадим Сірук, Рефат Алімов і Арсен Джеппаров, фігуранти «справи кримських мусульман», у порушення ст. 49 IV Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни були перевезені з території Криму до РФ (Краснодар і Ростов-на-Дону).

ПРИМУС ДО СЛУЖБИ ТА ПРОПАГАНДА НА КОРИСТЬ ДОБРОВІЛЬНОГО ВСТУПУ ДО АРМІЇ ДЕРЖАВИ, ЩО ОКУПУЄ

29 грудня перший заступник начальника Головного організаційно-мобілізаційного управління Генерального штабу ЗС РФ генерал-лейтенант Євген Бурдинський повідомив, що під час осінньої мобілізаційної кампанії 2017 року з Криму та Севастополя до ЗС РФ призвали 2 400 осіб.⁴⁸ За інформацією «начальника відділу підготовки та призову громадян на військову службу Військового комісаріату РК» Вадима Мешалкіна, з цих 2 400 осіб 645 відправили служити у військові частини, розташовані на території РФ.

Згідно задокументованій КПГ інформації, за весь період окупації з Криму до ЗС РФ було мобілізовано близько 10 000 осіб.

НАД ОГЛЯДОМ ПРАЦЮВАЛИ:

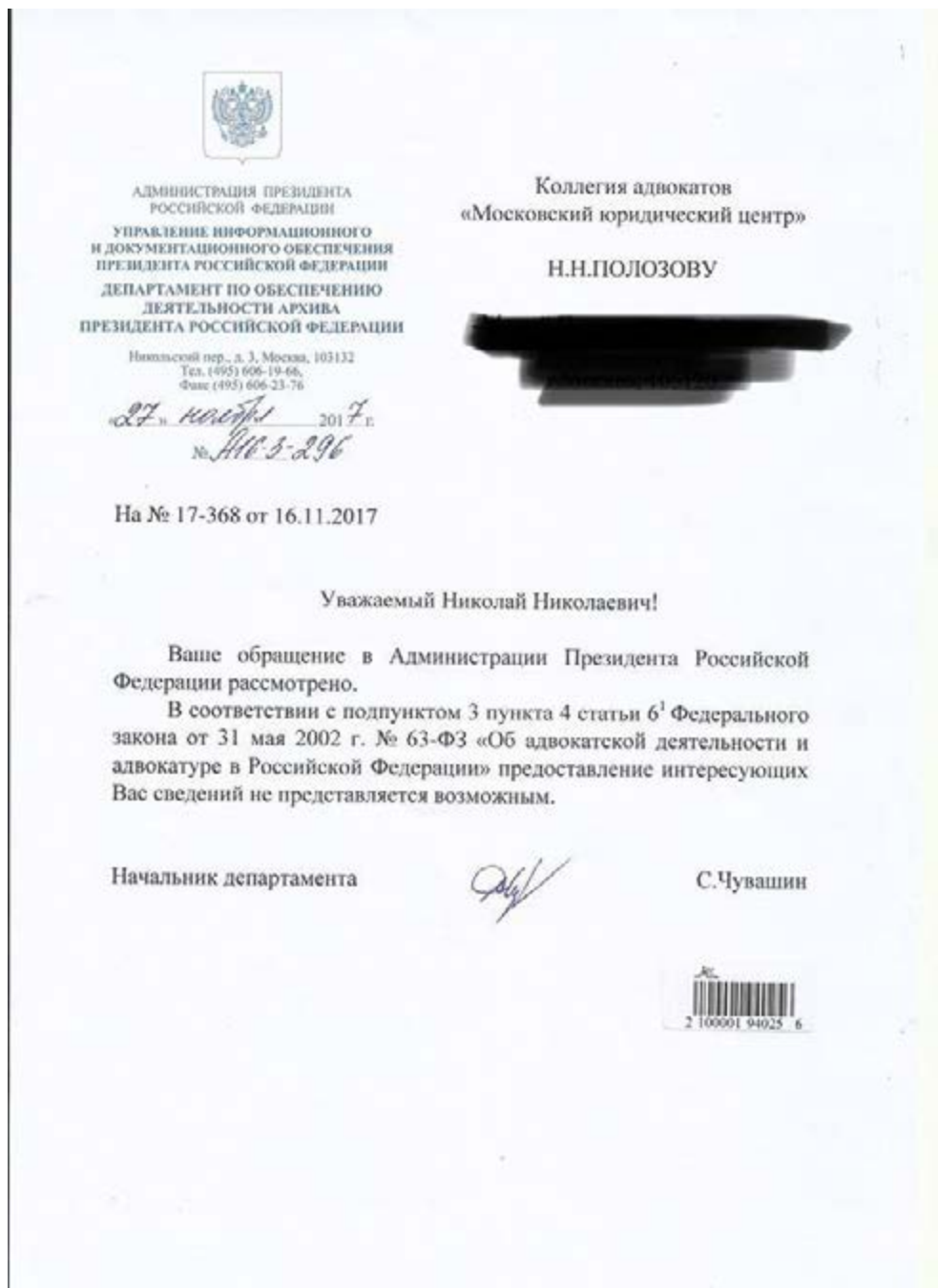
Ольга Скрипник, координатор Кримської правозахисної групи;
Віссаріон Асєєв, аналітик Кримської правозахисної групи;
Олександр Сєдов, аналітик Кримської правозахисної групи.

⁴⁸ Зірка| Осінній призов 2017 року громадян на військову службу в Міноборони Росії завершений <https://tvzvezda.ru/news/forces/content/3c5d3507df938cbffda0e48a9b4710484b07d3d1ff66e8ab469ac7245c2804fa>

4. ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1

*Відмова Адміністрації президента РФ адвокату Миколі Полозову
у наданні інформації про підстави та умови звільнення А. Чійгоза,
27 листопада 2017 року*

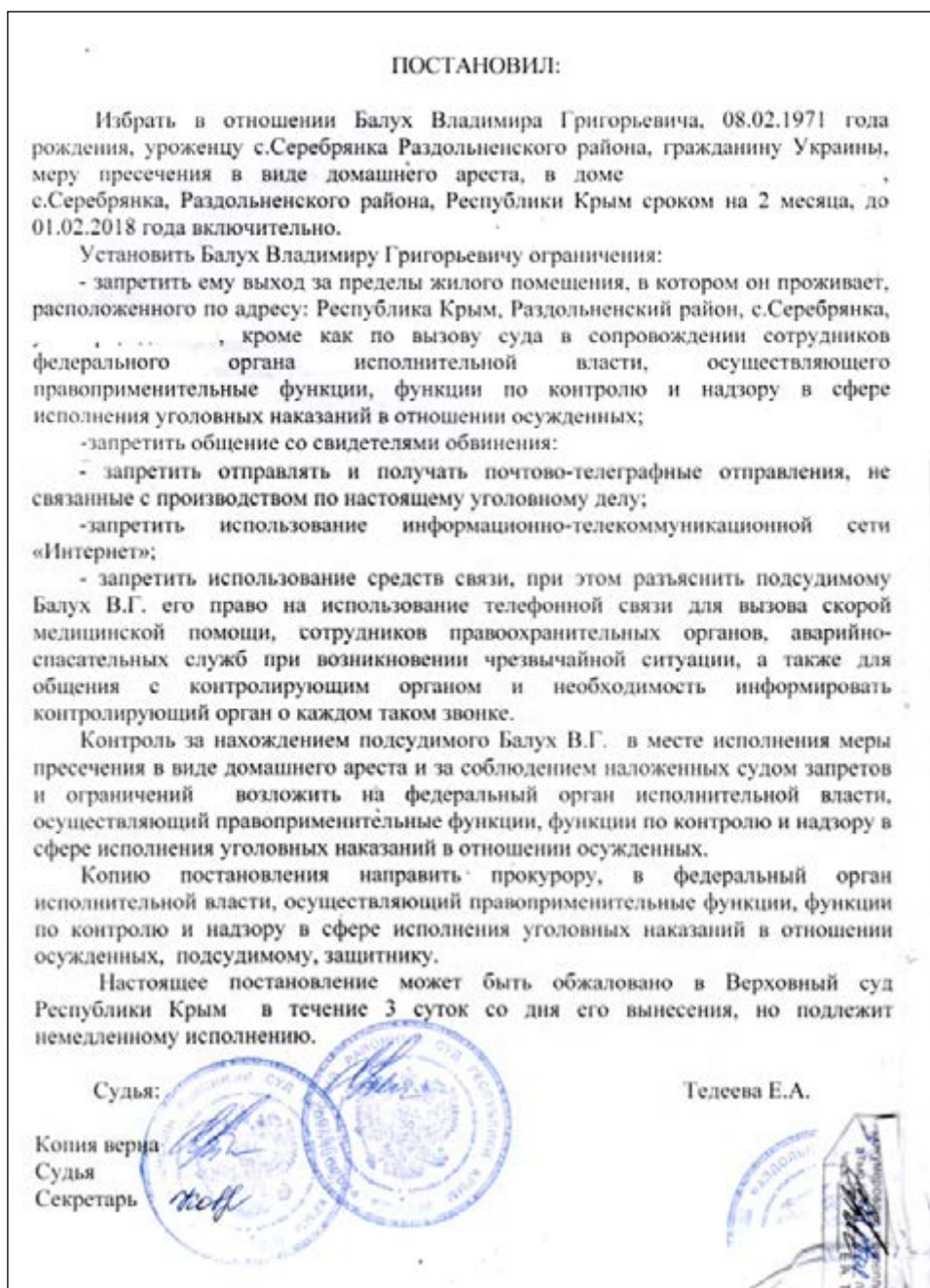
ДОДАТОК 2

Фрагмент адміністративного позову М. Полозова до Тверського районного суду Москви до Адміністрації президента РФ від імені Ахтема Чийгоза та Ільмі Умерова, 27 грудня 2017 року

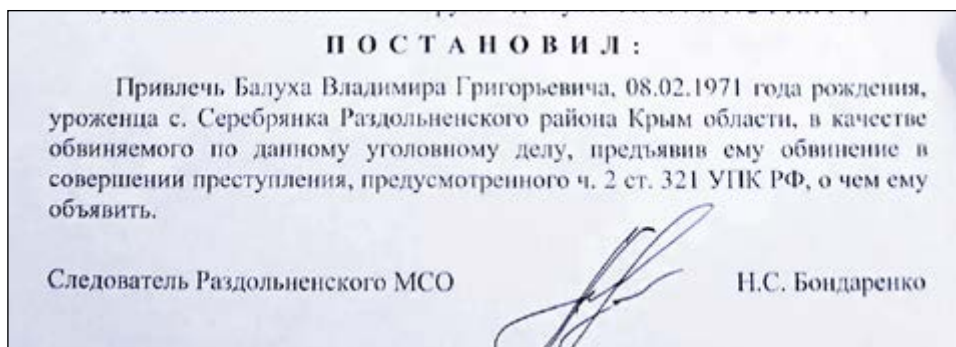
ДОДАТОК 3

Фрагмент постанови про обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту щодо В. Балуха, 1 грудня 2017 року

ДОДАТОК 4

Фрагмент постанови про притягнення як обвинуваченого В. Балуха за ч. 2 ст. 321 КК РФ (Дезорганізація діяльності установ, що забезпечують ізоляцію від суспільства) від 6 грудня 2017 року

ДОДАТОК 5

*Відмова Адміністрації президента РФ адвокату Е. Семедляєву
у наданні інформації про підстави та умови звільнення І. Умерова,
28 листопада 2017 року*

ДОДАТОК 6

ПРИГОВОРИЛ:

Признать Китайскую Ларису Владимировну виновной в совершении преступления, предусмотренного ч.1 ст.282 УК РФ и назначить наказание в виде 2 (двух) лет лишения свободы.

На основании ч.1 ст.73 УК РФ считать наказание в виде лишения свободы условным. Установить испытательный срок в 1 (один) год и 6 (шесть) месяцев. Согласно ч.5 ст.73 УК РФ возложить на условно осужденную Китайскую Л.В. исполнение обязанностей - не изменять место жительства без уведомления специализированного государственного органа, осуществляющего надзор за отбыванием осужденными условного наказания, являться на регистрацию один раз в месяц в указанный орган.

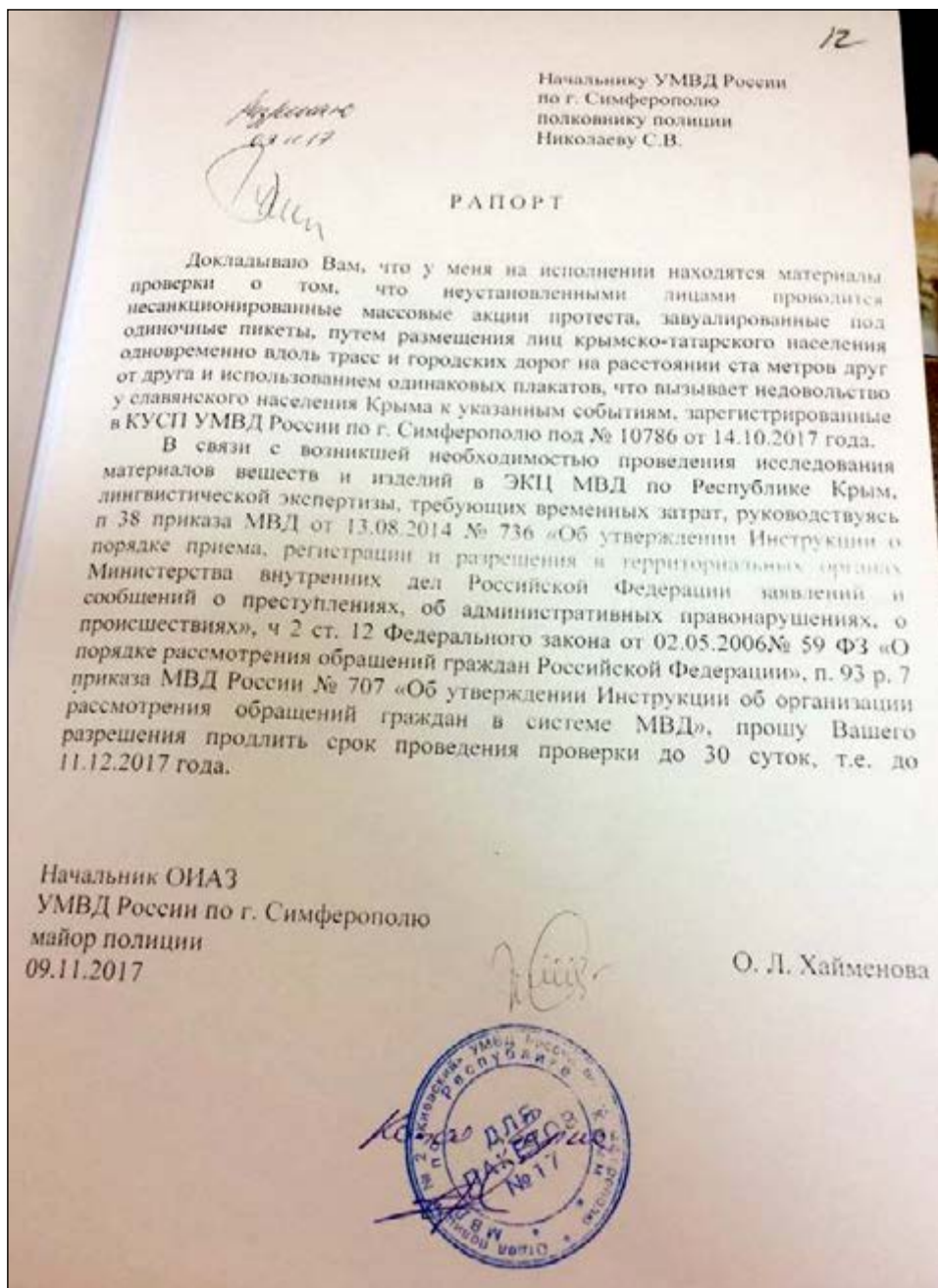
Меру пресечения в виде подписки о невыезде и надлежащем поведении - отменить по вступлению приговора в законную силу.

Выпущенные показанные фото по уголовному делу: ноутбуки марки «Toshiba», ноутбуки марки

*Фрагмент відео щодо Л. Китайської по ч. 1 ст. 282 КК РФ
(Розпалювання ненависті або ворожнечі, а також
приниження людської гідності), 26 грудня 2017 року*

ДОДАТОК 7

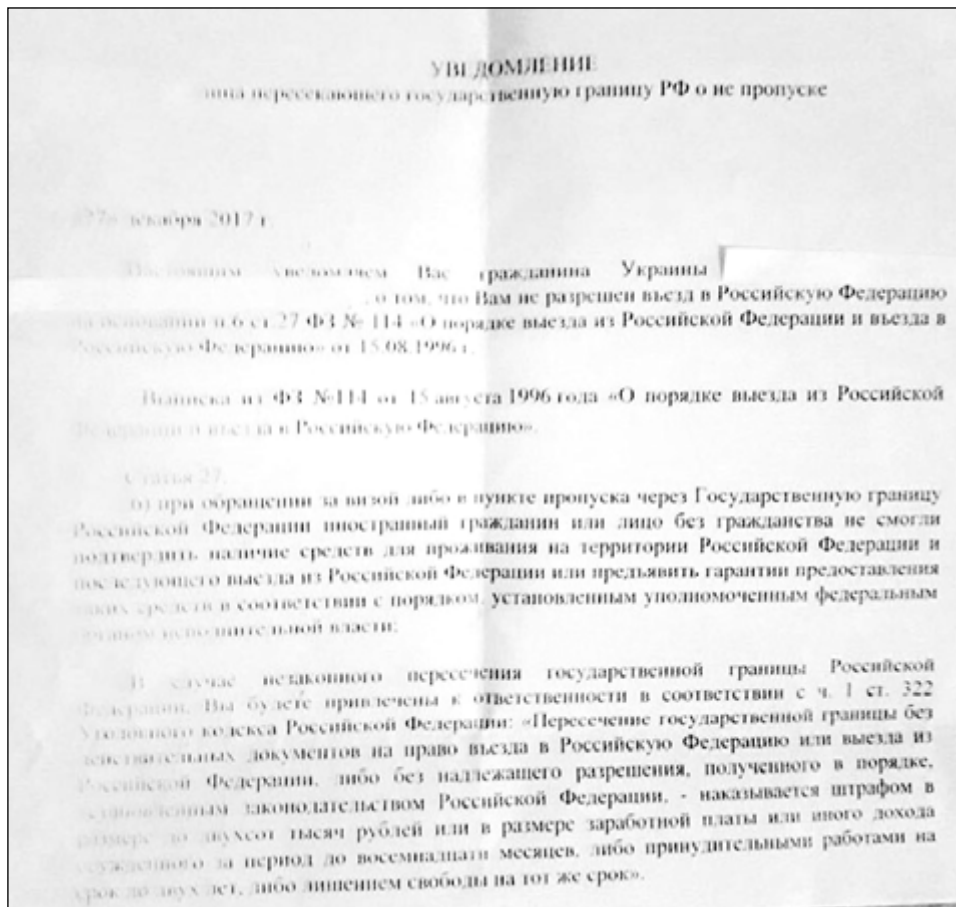

Репорт «начальника відділу з виконання адміністративного законодавства УМВС РФ у м. Сімферополь» Ольги Хайменової у справі про одиночні пікети 14 жовтня 2017 року

ДОДАТОК 8

*Фрагмент повідомлення про відмову
в перетині російського КПП при в'їзді до Криму*

ДОДАТОК 9

Фрагмент постанови у справі про адміністративне правопорушення
відносно А. Ковальчука, 17 листопада 2017 року